

Verslag Werksessie – Samenhang in bijhouding NWB en BGT

vergaderdatum

8 februari 2018

aanwezig

Dick Krijtenburg (Geonovum), Eric van der Ster (Rijkswaterstaat), Jan Dorrestijn (gemeente Amersfoort), Lucas Broekema (Bureau Kragten), Dyonne de Mari (Transfer Solutions), Jo Duijkers (Rijkswaterstaat), Adrie de Jong (Bedrijfsvoeringsorganisatie West-Betuwe), Stefan van Gerwen (provincie Noord-Brabant), Erik van Ooijen (provincie Zuid-Holland), Leon Baanders (Bureau Kragten), Patrick Meeuwisse (ARCADIS), Rob van der Schoot (Rijkswaterstaat), Richard Witmer (Kadaster), Bart van der Lely (Sweco), Linda Bannink (provincie Noord-Holland), Martin Kraan (Kadaster), Dick Kremer (Kadaster), Bas Bussink (gemeente Amsterdam)

Notulist

Joyce Versteeg

afwezig

Arnoud de Boer (Geonovum), Bram Schiltmans (Rijkswaterstaat), Henk Bosma (gemeente Lelystad), Remco in 't Hout (Rijkswaterstaat), Joop Voortman (gemeente Rijssen-Holten), Bob Rijsman (gemeente Hellendoorn), Remco Mennegat (gemeente Hellendoorn), Jan Hilhorst (Meerinzicht)

Blad

1 van 4

kopie aan

aan- en afwezigen

1. Opening

Dick Krijtenburg van Geonovum opent om 13.30 uur de vergadering en maakt melding van de afwezigheid van Arnoud de Boer (griep). Voor de volledigheid vindt een korte voorstelronde plaats. Rob meldt dat hij de mailing met het verslag van de vorige keer, het aangepaste document en de agenda voor vandaag niet heeft ontvangen. Dick checkt wat hiervan de oorzaak is.

2. Korte terugblik vorige werksessie

Dick blikt terug op de vorige bijeenkomst waar de huidige stand van zaken uitgebreid aan bod is gekomen. Er is nagedacht over gebeurtenissen en signaleringen. Geonovum heeft getracht om de uitkomsten van de vorige sessie zo goed mogelijk te verwerken in het document. Het idee is om het document naar aanleiding van vandaag verder te vervolmaken. De groep wordt gesplitst, waarbij de ene groep zich richt op de vraag welke gebeurtenissen leiden tot mutaties en de andere groep kijkt welke signaleringen kunnen worden onderscheiden.

3. Respons op de eerste resultaten / opzet

Gebeurtenissen

De groep heeft aan de hand van het huidige document gekeken naar de gebeurtenissen die leiden tot mutaties. Alvorens over te gaan naar de verschillende gebeurtenissen, zijn de volgende algemene opmerkingen gemaakt:

- Het begrip Hartlijn dient nader gedefinieerd te worden, deze is namelijk afhankelijk van het gebruik. Naar aanleiding daarvan merkt Eric op dat destijds bij het NWB is gesteld dat de hartlijn in het NWB maximaal 5 meter mag afwijken van de werkelijkheid. Dit klopt in grote lijnen wel, maar voor de toepassing waarvoor het NWB nu wordt gebruikt, voldoet dit niet meer. Zijn stelling is dat daar waar de hartlijn niet ligt, de fysieke hartlijn wordt gevolgd. Op die manier wordt al een stap vooruit gemaakt.

- Het begrip tijdelijk vraagt ook om een nadere duiding. Bij het NWB is, afhankelijk van de toepassing, sneller behoefte aan mutaties.

Vervolgens is gekeken naar de volgorde van de verschillende gebeurtenissen. Hierbij is aanvullend de ontwerpfase als stap 0 onderkend. De groep heeft bij de verschillende gebeurtenissen een onderscheid gemaakt tussen fysiek en administratief. Bart geeft aan dat hij de term "fysiek" verwarrend vindt, omdat hij dacht dat hiermee fysiek voorkomen werd bedoeld. Hij pleit ervoor om het aantal gebeurtenissen beperkt te houden en verwijst hiervoor naar de BGT die slechts 2 tot 3 gebeurtenissen kent (opvoeren, muteren en afvoeren). Hij vraagt zich af wat de toegevoegde waarde is om alle gebeurtenissen apart te benoemen. Richard benadrukt dat vooral moet worden gekeken naar het gebruik. Men ontvangt mutaties en kan datgene eruit halen wat men interessant vindt. Het lijkt goed om de aanleiding van de mutatie te noemen. Linda merkt naar aanleiding van de gebeurtenissen op dat wat haar betreft de gebeurtenissen "wegafsluiting" en "openstelling weg" twee mijlpalen zijn in de gebeurtenis "aanleg weg". Bart refereert naar de BGT waar men werkt met processen en gebeurtenissen. In analogie van deze systematiek zou hier dan gelden dat de aanleg van de weg het proces is en daarbinnen een aantal gebeurtenissen plaatsvindt. Het lijkt nu wat dubbel. Dick neemt de gebeurtenissen vervolgens als volgt door:

- Ontwerpfase;
- Naamgeving openbare ruimte;
- Aanleg nieuwe weg (eerst de bouwstraat en vervolgens een definitieve weg);
- Openstelling nieuwe weg;
- Huisnummerbesluiten (van belang voor het NWB om het laagste en hoogste huisnummer eruit te kunnen halen);
- Wegafsluiting;
- Herstructurering van de weg;
- Overdracht naar andere beheerder;
- Grenswijziging, de wijziging van de gemeentegrens heeft impact op het NWB en moet dan ook als gebeurtenis worden opgenomen.

Vastgesteld wordt dat "constateringen van de weg" en "corrigeren van gegevens" geen gebeurtenissen zijn, maar signaleringen vormen. Vervolgens wordt opgemerkt dat er verkeersbesluiten zijn die op een manier invloed kunnen hebben op het NWB. Dick onderzoekt op welke manier dit kan worden vastgelegd. Er wordt gesproken over de mogelijkheid dat een signaal dat gegevens niet kloppen, kan leiden tot een mutatie. In die zin kan een signalering worden gezien als een gebeurtenis.

Signaleringen

De andere groep heeft gekeken naar de signaleringen. Een van de opmerkingen die is gemaakt, is dat het lijkt alsof het complexer is gemaakt dan nodig. Dit kan mogelijk een drempel opwerpen voor het gebruik. De boodschap is dan ook dat daar waar het simpeler gemaakt kan worden, dit niet moet worden nagelaten. In deze groep is ook gesproken over het onderscheid tussen administratief en fysiek en gevraagd naar het onderscheid tussen die twee. Daarnaast is aandacht gevraagd voor het taalgebruik c.q. gewaarschuwd voor het teveel gebruik maken van vakjargon. Er wordt verwezen naar de BGT en aangegeven dat de wijze waarop wijzigingen ontstaan in de BGT buiten scope zijn. De stelling is hierbij: "er vindt iets plaats in de BGT, dit betekent iets voor het NWB en andersom".

Met betrekking tot tijdelijke situaties is de vraag hoe hiermee om te gaan en waar deze vandaan komen. Voor de BGT geldt een werkafspraken dat wanneer wegen bestaan deze binnen 6 maanden worden opgenomen in de BGT. Als deze wegen pas op dat moment in het NWB komen, is dat te laat. Voor het NWB is een basis gesteld dat elke weg die minimaal 2 maanden bestaat in het NWB moet komen. De vraag is hoe men aan deze gegevens komt, omdat de BGT hier niet vanzelfsprekend is. Het idee is dat de informatie vanuit de projecten zou moeten komen, maar de vraag hoe dit in de praktijk kan worden geborgd. Dit is namelijk per wegbeheerder anders georganiseerd. In de groep is tevens gesproken over hetgeen marktpartijen hierin zouden kunnen betekenen. Zaken als rijrichting en vervanging kruispunt door een rotonde kunnen uit de data van marktpartijen worden gehaald. Als er behoefte is aan dit soort data met die mate van actualiteit moet worden besloten of dit vanuit de overheid wordt georganiseerd dan wel een alliantie met de markt wordt aangegaan of een opdracht aan de markt wordt gegeven. Feit is dat het lastig is om iets dergelijks voor heel Nederland te organiseren.

Richard constateert dat sprake is van verschil in behoefte als het gaat om de actualiteit, maar informeert of het bij bijvoorbeeld de bouw van een nieuwe wijk niet belangrijker is dat de informatie in het NWB staan in plaats van dat het super accuraat is. Bij de openstelling kan vervolgens de werkelijke situatie worden opgenomen.

Eric meldt dat op dit moment wordt gefocust op de handreiking en dat daar de meeste winst te boeken is. Er is ook gesproken over een mutatieservice (berichtsenservice) van de LVB BGT naar het NWB en andersom. Eric geeft verder aan dat op dit moment tevens wordt gekeken naar IMGeo 3.0 en de mogelijkheid om hier alvast zaken in mee te nemen. Er volgt een discussie over het al dan niet opnemen van het NWB in de BGT. Rob geeft aan dat het opnemen van het NWB in de BGT niet klopt vanuit het stelsel van basisregistraties, omdat het geen topografie is. Bas Bussink is van mening dat door een aantal eigenschappen op te nemen in de BGT, bijvoorbeeld welke mobiliteiten er mogen rijden, er sprake is van een kleine wijziging in de BGT, maar dat daarmee veel kan worden gewonnen later in het proces. Rob vraagt zich af of dit in de BGT moet, omdat het hier gaat om een functie. Hij stelt dat men dit vanuit modelleringsoogpunt niet zou moeten willen. Stefan is van mening dat gebruik moet worden gemaakt van wat er nu al beschikbaar is in de BGT en stelt dat het NWB hier als lijn perfect in past, zonder wijzigingen aan te brengen in de BGT. Technisch en organisatorisch staat met de BGT een proces dat goed gebruikt kan worden door het NWB. Rob informeert waarom het NWB als basisregistratie zou moeten worden opgenomen. Stefan geeft aan dat het vrijwillig niet gebeurt. Er wordt een vergelijking gemaakt met de GBKN waar men vroeger zelfmutterende gemeenten afnemende gemeenten had. Als de gemeente het werk zelf niet deed, verzorgde Nederland het. Kijkend naar het NWB zou een vergelijkbare aanpak kunnen worden gekozen, waarbij men het ofwel zelf in de BGT kan bijhouden dan wel dat het landelijk gebeurt. Eric geeft aan dat kan worden gekozen voor een bepaalde mate van differentiatie, waarbij voor heel Nederland een bepaald kwaliteitsniveau geldt. Voor bronhouders die meer willen dan dat, is dan ruimte. Eric geeft aan dat in de discussie die eerder heeft plaatsgevonden over de vraag of het NWB moest worden opgenomen in als basisregistratie de conclusie was dat het NWB niet voldoende authentiek is. Kijkend naar de ontwikkelingen met de Omgevingswet, wordt dit beeld mogelijk anders.

4. Presentaties

Provincie Noord-Brabant – NWB in ontwikkeling

Stefan van Gerwen van de provincie Noord-Brabant presenteert een aantal voorbeelden van verschillende toepassingen met betrekking tot het NWB. De presentatie wordt meegestuurd met het verslag. Met de interne gebruikers heeft Stefan gekeken naar het NWB en welke behoeften en toepassingen hiervoor leven. Daaruit werd duidelijk dat men het NWB onder meer nodig heeft voor het bepalen van de kilometrering. Men heeft ook de hartlijn nodig als gegeven. Er is ook een vraag van de gladheidsbestrijding die wil weten waar men rijdt om de breedte van de strooibaan te bepalen. Binnen de provincie Noord-Brabant hebben alle rijdbare stroken een as gekregen. Dit is opgebouwd vanuit de BGT op basis van het beheergebied en de aangrenzende objecten. In het huidige proces vinden op basis van BGT mutaties leveringen plaats aan het NWB. Deze data worden geleverd in shape files. Lucas geeft aan dat de leveringen in veel verschillende formaten plaatsvinden richting het NWB. De provincie Noord-Brabant streeft er naar om tijdig de as van de weg aan te leveren op basis van het ontwerp en daarmee 6 weken voor de weg daadwerkelijk in gebruik wordt gesteld. In het huidige proces van hectometer bepaling wordt ook uitgegaan van de ontwerptekening en de taak voor de BGT, het NWB en de hartlijn ligt bij hetzelfde team. Kijkend naar de toekomst van het NWB ziet Stefan de volgende differentiatie:

- 1 as per weg;
- 1 as per rijbaan;
- 1 as per rijdbare strook.

Stefan ziet onder meer de volgende toepassingen van het NWB en het IMVV:

- talking traffic, Stefan toont voorbeelden van het project IVRI waarbij 1500 kruispunten worden gedefinieerd om slimme verkeerstechnieken toe te passen, hiervoor zijn rijstrook de assen gedefinieerd;
- navigatie;
- geluid;
- verkeersintensiteiten;
- gladheidsbestrijding;
- dynamische verkeersmodellen;
- smart mobility, zelfstandige verkeersmodellen.

Stefan licht toe dat op basis van de as van de weg een simulatie van de weg kan worden gemaakt. Dit gebeurt in de provincie Noord-Brabant op basis van de standaard BGT data. Ook voor dit soort toepassingen kan het NWB worden gebruikt.

Refererend aan de discussie over het genereren van het NWB uit de BGT, ziet Stefan dat als iets voor de initiële vulling. Het is vervolgens aan de wegbeheerder zelf om de mutaties goed bij te houden.

Gemeente Amsterdam – geautomatiseerd bepalen van hartlijnen uit de BGT

Bas Bussink van de gemeente Amsterdam geeft vervolgens een korte presentatie waarin hij laat zien hoe hij hartlijnen uit de BGT heeft gegenereerd. Hij kijkt daarbij alleen naar wegdelen met een relatieve hoogteligging van 0. Wanneer de BGT en het NWB naast elkaar worden gelegd, wordt duidelijk dat de NWB lijn naast het polygoon uit de BGT loopt. De uit de BGT gegenereerde hartlijn loopt precies door het midden. Bas geeft aan dat hoewel men vooraf zei dat het niet mogelijk is om een netwerk te genereren uit vlakken, dit op basis van open source software mogelijk is gebleken. Er wordt geïnformeerd naar de toegevoegde waarde van deze exercitie. Bas geeft aan dat zijn collega's bij de afdeling assets, verantwoordelijk voor het beheer van onder meer de wegen, blij zijn dat de twee werelden (BGT en NWB) nu bij elkaar zijn gebracht. Dit biedt veel mogelijkheden. Wat Bas betreft zijn er veel mogelijkheden om vanuit de BGT een echt netwerk te genereren.

Dick dankt de beide sprekers voor hun presentatie en geeft aan dat het goed is om deze voorbeelden te zien.

5. Afspraken over afronding

Eric blikte weer even terug naar de aanleiding. Hij geeft aan dat het NWB en de BGT vaak in één adem worden genoemd. Dit is ook wel logisch, maar nog niet duidelijk is hoe de twee zich tot elkaar verhouden. Daarnaast geven diverse bronhouders aan dat voor het NWB basisregistraties gebruikt zouden moeten worden. Er is dan ook gekeken wat nu al gedaan kan worden en wat meer tijd vraagt. Een van de eerste dingen die kan worden gedaan, is het opstellen van een handreiking voor de bronhouders om het NWB te onderhouden. Deze handreiking moet compact zijn en kan wellicht helpen om de toelevering te verbeteren. Een ander onderdeel van de opdracht voor Eric is om te komen tot een mutatie-/berichtenservice van BGT naar NWB en andersom en af te wegen hoe het NWB past in het stelsel van basisregistraties.

Met de input die vandaag en tijdens de vorige expertsessie is gegeven, kan de eerste versie van de handreiking worden opgesteld. Eric zou graag zien dat deze handreiking in de praktijk wordt beproefd en nodig aanwezig uit om hier aan mee te werken. Dyonne informeert of de stakeholders zoals de veiligheidsregio's en de wegbeheerders ook nog worden geconsulteerd. Eric bevestigt dat dit het geval is. Het programma NWB is opgedeeld in een aantal onderdelen. Twee daarvan richten zich op pilots die nu al lopen en gaan over het gebruik van het NWB bij hulpdiensten. Daarnaast kijkt het expertteam naar de stappen die nu en later gezet kunnen worden. Eric geeft aan dat het een uitdaging blijft om bij gemeenten te achterhalen wie optreden als gebruiker van het NWB.

Eric sluit af met iedereen te bedanken voor de geleverde input en betrokkenheid en geeft aan dat hiermee weer een stap vooruit kan worden gezet.

Dick geeft aan dat ook van dit overleg weer een verslag wordt gemaakt. Dit wordt gestuurd aan alle aanwezigen. Wanneer de handreiking af is, worden de aanwezigen ook geïnformeerd. Tot slot is de oproep om na te denken over het proefdraaien met de handreiking. Wanneer men wil proefdraaien, kan dit per mail aan Geonovum worden gemeld.

6. Rondvraag en sluiting

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

De bijeenkomst wordt om 15.30 uur afgesloten.